

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон” № 17, тел.: 02 9057502, факс: 02 9057503

Изх. № А-01-201/17
Дата: 18.02.2020г.

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
BCC-2121	18-02-2020

За К.В.В.В.С.С.
СК.
19.02.2020г.

ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Приложено Ви изпращаме копия на сигнали по чл. 54, ал. 1, т. 4 ЗСВ до председателя на Върховния касационен съд и по чл. 54, ал. 1, т. 7 ЗСВ до министъра на правосъдието, ведно с копие на Анализ на данни от извършена тематична проверка на делата по несъстоятелност, възложена на ИВСС с решение по Протокол № 8/21.02.2017 г. на ВСС, за сведение.

Приложение: съгласно текста.

ГЛАВЕН ИНСПЕКТОР:
ТЕОДОРАЧКОВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон” № 17, тел.: 02 9057502, факс: 02 9057503

Изх. № *A-01-201*
Дата: *14.02.2020г.*

ДО
Г-Н ЛОЗАН ПАНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

СИГНАЛ

ОТ ЮРИЙ КРЪСТЕВ - ИНСПЕКТОР НА
ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
по чл. 54, ал. 1, т. 4 ЗСВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПАНОВ,

С решение по Протокол № 8 от заседание на Съдийската колегия на ВСС от 21.02.2017 г., на основание чл. 30, ал. 1, т. 18 ЗСВ на Инспектората към Висшия съдебен съвет е възложено да извърши тематична проверка по образуването и движението на делата по несъстоятелност в окръжните съдилища в периода 2014 г. – 2016 г. В годишната програма на Инспектората, приета с решение по т. 3 от протокола от проведено на 27.02.2017 г. заседание, е включено извършването на проверка относно движението и приключването на производствата по несъстоятелност, образувани в периода 01.01.2014 г. – 31.12.2016 г. Проверката е приключила окончателно през 2018 г.

В хода на проверките на окръжните съдилища са установени различни проблеми, породени от несъвършенства в действащата правна уредба, както и противоречива практика при администрирането на производствата, част от която също резултат от неяснота и наличие на празнота в закона. В обобщение могат да бъдат открити няколко съществени въпроса.

Разпоредбата на чл. 629, ал. 1, 2 и 6 ТЗ регламентира сроковете за образуване и разглеждане на молбите за откриване на производство по несъстоятелност. Сроктът за образуване на делата е незабавен, в деня на

постъпването им в съда. Молбата за откриване на производство по несъстоятелност, подадена от длъжник, в това число ликвидатор, се разглежда от съда незабавно в закрито заседание, а молба, подадена от кредитор - в открито заседание с призоваване на страните в 14-дневен срок от депозирането ѝ. Предвидено е делото да бъде обявено за решаване най-късно в 3-месечен срок от образуването му. Констатираните при проверките на различните съдилища факти обаче сочат, че предвидените срокове обективно трудно могат да бъдат спазвани. Съдилищата със сложна структура и голям обем постъпващи съдебни книжа образуват делата по несъстоятелност обичайно на следващия ден от постъпването на молбите. Установената практика сочи, че в общия случай подадените от длъжник/ликвидатор молби по чл. 625 ТЗ за откриване на производство по несъстоятелност не се разглеждат в закрито съдебно заседание, а се насрочват открити заседания с призоваване на длъжника. За установяване на материалноправните предпоставки за откриване на производствата съдебните състави използват специалните знания на съдебни експерти, допускайки изготвянето на заключения за установяване финансовото състояние на длъжниците. Изолирани са случаите, в които съдът формира крайната си воля въз основа единствено на представените с молбата на длъжника или ликвидатора доказателства. Констатациите категорично сочат, че за изготвянето на заключенията обичайно е нужно повече време от сроковете, които законът регламентира за разглеждане и произнасяне по молбите. Изготвянето на експертизите често е съпроводено със затруднения, произтичащи от невъзможността да бъде установен своевременно контакт с длъжника, или от липса на съдействие от негова страна в изпълнение на задълженията му по чл. 640 ТЗ. Съпътстващите усложнения създават предпоставки за удължаване на времето, което е необходимо на съда да обяви делата за решаване в отклонение от предвидения в чл. 629, ал. 6 ТЗ срок. Отсъствието на преклузия при събиране на доказателства за изясняване предмета на делото и възможността, предвидена в чл. 621а, ал. 1, т. 2 ТЗ съдът по свой почин да установява факти и събира доказателства, също обективно създава условия за изтичане на по-големи периоди от време, нужни за разглеждане на молбите и постановяване на крайни актове.

Постъпващите молби по чл. 629, ал. 4 ТЗ за присъединяване на кредитори в срок до първото заседание по делото се административат и разглеждат от отделните състави по различен ред - незабавно в закрито заседание или произнасянето се отлага за насроченото първо открито заседание. Различно се процедира и при констатиране на нередовност в молбата - веднъж се оставят без движение и след отстраняване на нередовностите кредиторът се конституира, или се конституира незабавно като страна и едновременно с това му се дават указания за отстраняване на нередовности. В изолирани случаи молби за присъединяване се оставят без уважение с оглед обстоятелството, че производството по молбата по чл. 625 ТЗ е оставено без движение за отстраняване на нередовности.

В частност в Софийския градски съд също се установява голямо разнообразие на процесуалната практика по молбите за присъединяване. Част от съставите, след като оставят без уважение несвоевременно подадени молби, ги изпращат на зам.-председателя на съда за образуване на нови, самостоятелни производства срещу същия длъжник. Други оставят без уважение постъпили в срок молби, отказвайки да конституират кредитори със съображения от чл. 210, ал. 2 ГПК, че това би затруднило разглеждането на делото. В тези случаи молбите, макар и своевременно постъпили, не са докладвани за образуване на самостоятелни производства. Като изолиран случай по дело на СГС е констатирано, че производството е прекратено след десезиране на съда на основание чл. 232 ГПК от кредитора, инициирал производството, но преди да изтече указан на кредитори срок за отстраняване на нередовности в молби по чл. 629, ал. 4 ТЗ.

Проблемите с присъединяването на кредитори в срока по чл. 629, ал. 4 ТЗ са пряко свързани с изясняване в практиката на съда на въпросите относно възможността да бъде отказано присъединяване на кредитор, подал редовна молба в преклузивния срок по аргумент от чл. 210, ал. 2 ГПК, както и може ли в това производство съдът да бъде десезиран при наличие на кредитор, депозирал в срок молба за присъединяване. Тези проблеми са в пряка връзка с уеднаквяване и на констатираната разнородна практика по въпроса подлежат ли на обжалване актовете на съда по несъстоятелността, с които молбите по чл. 629, ал. 4 ТЗ се оставят без уважение, съответно се уважават. Затрудненията в тази връзка могат да бъдат преодолени или с уеднаквяване на практиката, или посредством ново законодателно решение, което изрично регламентира правото на обжалване на определенията, с които съдът отказва да присъедини кредитори в срока по чл. 629, ал. 4 ТЗ. Макар ВКС, ОСТК косвено да засяга тези въпроси с разрешенията, дадени в т. 6 и т. 8 от Тълкувателно решение № 1/2017 г. от 03.12.2018 г. относно обжалваемостта на определенията по чл. 638, ал. 3 и чл. 674 ТЗ, при формирането на окончателно становище трябва да бъдат взети предвид и аргументите на съдиите с особено мнение, отчитащи особения характер на производството по несъстоятелност.

Съществен проблем във фазата на разглеждане на молбите по чл. 625 ТЗ е образуването и висящността на голям брой дела, инициирани от различни кредитори срещу един и същ длъжник. Правната възможност всеки кредитор да подаде молба за откриване на производство по несъстоятелност, липсата на идентичност между делата, на яснота за кредиторите кога е моментът на първото заседание, до провеждането на което могат да се присъединят, както и на специално основание по-късно образуваното да бъде спирано, поставя съдилищата в условия да търсят сложни практически решения при паралелното съществуване и развитие на тези производства. В основата на решаване и на тази ситуация е уеднаквяване на практиката при спиране, прекратяване, съединяване към по-рано образувани производства, както и на създаване в закона на изрично основание за спиране на по-късно

образуваните дела, когато срокът по чл. 629, ал. 4 ТЗ за присъединяване към най-рано образуваното вече е изтекъл.

Решенията, с които съдът по несъстоятелността обявява длъжника в несъстоятелност в хипотезите на чл. 630, ал. 2 ТЗ, чл. 632, ал. 1 ТЗ и чл. 632, ал. 5 ТЗ, често са с различно съдържание. Една част от съдиите ограничават съдържанието на диспозитива единствено до последиците, които тези разпоредби предвиждат. Други състави в решенията изброяват изчерпателно всички реквизити, които чл. 711 ТЗ свързва като последица с обявяването на длъжника в несъстоятелност. Това налага да бъде изяснено обстоятелството кога последиците по чл. 711 ТЗ представляват задължителна част от решението за обявяване в несъстоятелност, доколкото на съдебните състави от първата група се е налагало да постановяват допълнителни решения, някои от които преповтарящи и диспозитива за обявяване в несъстоятелност.

Сериозен практически проблем в СГС се констатира във връзка с предявяване на вземанията. Съгласно разпоредбата на чл. 685 ТЗ кредиторите предявяват писмено своите вземания пред съда по несъстоятелността и представят писмени доказателства. Нормата обаче не предвижда задължение да представят преписи на молбите и приложенията. Това налага ангажиране на служителите от служба „Съдебно деловодство“ с несвойствени за тях задължения и на допълнителни за съда разходи за изготвяне на копия на молбите с приложенията и предоставянето им на синдиците за изготвяне на списъците с предявени вземания. Затруднения от такъв характер са установени само в СГС, но потенциално биха могли да се проявят във всеки съд с висока натовареност, което налага търсенето на решение.

Определението, с което съдът одобрява списъците на приетите вземания не винаги съдържа диспозитив за свикване събрание на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ за определяне реда и начина за осребряване на имуществото на длъжника, метода и условията на оценка. Събрание с този дневен ред се свиква или с отделно определение от това за одобряване на списъците, или с решението по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ за обявяване на длъжника в несъстоятелност. Практиката не е еднозначна по въпроса кога са налице основания да бъде свикано - с определението за одобряване на вземанията, предявени в срока по чл. 685, ал. 1 ТЗ, с определението за одобряване на вземанията, предявени в срока по чл. 688, ал. 1 ТЗ, или с постановяване на решение по чл. 710, вр. чл. 711 ТЗ. Срещу констатация по дело на СГС, че определението за одобряване на изготвените списъци не съдържа диспозитив за свикване на събрание на кредиторите с дневния ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ, докладчикът във възражение в срока по чл. 58, ал. 3, изр. 2-ро ЗСВ е изложил съображения, че свикване на събрание на кредиторите с този дневен ред по конкретното дело е безпредметно, предвид характера на имуществото в масата на несъстоятелността. Съдът на практика е заместил волята на събранието на кредиторите и на синдика като

органи в производството по несъстоятелност, доколкото преценката дали са налице предпоставките за вземане на решение по тези въпроси им принадлежи и не може да бъде предоставяна на друг орган по аргумент от чл. 677, ал. 4 ТЗ. Тези въпроси налагат в практиката на съда по несъстоятелността да бъдат изяснени въпросите относно момента на свикване на събрание на кредиторите с дневния ред по чл. 677, а. 1, т. 8 ТЗ, акта, с който се свиква, и ролята на съда във фазата на открито производство по несъстоятелност.

Най-сетне, съдебните състави по различен начин продължават да интерпретират момента, в който са налице процесуалните предпоставки за постановяване на решение по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ и който от своя страна е обусловен от изтичане на срока за депозиране на оздравителен план в производствата, открити на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ. Проблемът е съществен с оглед факта, че изтичането на срока по чл. 698, ал. 1 ТЗ предполага по-нататъшното развитие на производството, като или се погасява възможността в това производство да се провежда оздравителна процедура по отношение на длъжника, или се поставя началото на фазата по осребряване и разпределение на имуществото, включено в масата на несъстоятелността. Отделно от това, с изясняването на въпросите с кой акт и в кой момент съдът свиква събрание на кредиторите по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ и в кой момент постановява решение по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ, автоматично би отпаднала и установената практиката по делата синдиците да напомнят на съда с молби, че са налице условията за извършване на тези процесуални действия.

Доколкото не всички проблеми, установени от ИВСС в хода на тематичната проверка са преодолени с постановеното тълкувателно решение от 03.12.2018 г. по тълк. д. № 1/2017 г. на ВКС, а същевременно не попадат в обхвата и на новообразуваното тълк. д. № 2/2018 г. на ВКС, предлагам за тях да бъдат потърсени решения посредством уеднаквяване на практиката на съда по несъстоятелността и преосмисляне на някои законодателни решения по въпросите за:

1. Предвидените в разпоредбата на чл. 629 ТЗ срокове за образуване и разглеждане на производствата по несъстоятелност;

2. Възможността да бъдат обжалвани определенията, с които се оставят без уважение молби на кредитори за присъединяване в срока по чл. 629, ал. 4 ТЗ;

3. Съществуват ли процесуални пречки за паралелно развитие на повече от едно производство по несъстоятелност срещу един и същ длъжник и какъв следва да е редът за разглеждането им;

4. Необходимостта от регламентация на специални основания за спиране и прекратяване на производствата по несъстоятелност при наличие на множество образувани и висящи дела срещу един и същ длъжник;

5. Изменение на разпоредбата на чл. 685 ТЗ, като бъде предвидено задължение за кредиторите да представят препис от молбата за предявяване на вземанията с приложенията за синдика;

6. Уеднаквяване на практиката да се свиква събрание на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ в различен момент и с различен съдебен акт;

7. За изясняване ролята на съда като орган във фазата на открито производство по несъстоятелност, предвид констатираните случаи на заместване на волята на събранието на кредиторите с актове на съда;

8. Уеднаквяване на момента, в който се постановява решение по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ;

9. Следва ли при постановяване на решение по чл. 630, ал. 2, чл. 632, ал. 1 и чл. 632, ал. 5 ТЗ /последното постановено в хипотезата на открито производство на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ и преди решение по чл. 710, вр. чл. 711 ТЗ/, диспозитивът да съдържа всички реквизити, посочени в разпоредбата на чл. 711 ТЗ, предвид установената практика да се постановяват решения с различно съдържание, а впоследствие - повтарящи се или допълващи решения.

Предвид изложеното и на основание чл. 54, ал. 1, т. 4 от ЗСВ Инспекторатът към Висшия съдебен съвет отправя сигнал за искане на основание чл. 125 от ЗСВ за приемане на тълкувателно решение от ВКС, което да отговори на следните въпроси:

1. Кой е моментът за свикване на събрание на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ;

2. Има ли съдът правомощие да замести волята на кредиторите и да не свика събрание на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ, когато липсва имущество в масата на несъстоятелността или когато то се изразява в парични средства, които не подлежат на оценка и осребряване;

3. В кой момент настъпват процесуалните предпоставки за постановяване на решение по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ в производство,

открито на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ, когато той е обусловен от изтичане на срока за депозиране на оздравителен план;

4. В кои случаи реквизитите по чл. 711 ТЗ са задължително съдържание на решението за обявяване на длъжника в несъстоятелност.

ИНСПЕКТОР:

ЮРИИ КРЪСЧЕВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон“ № 17, тел.: 02 9057502, факс: 02 9057503

Изх. № ... *A-01-201*..
Дата: .... *17.02.2018* ..

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ –
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

СИГНАЛ

ОТ ЮРИЙ КРЪСТЕВ - ИНСПЕКТОР НА
ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
по чл. 54, ал. 1, т. 7 ЗСВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

С решение по Протокол № 8 от заседание на Съдийската колегия на ВСС от 21.02.2017 г., на основание чл. 30, ал. 1, т. 18 ЗСВ на Инспектората към Висшия съдебен съвет е възложено да извърши тематична проверка по образуването и движението на делата по несъстоятелност в окръжните съдилища в периода 2014 г. – 2016 г. В годишната програма на Инспектората, приета с решение по т. 3 от протокола от проведено на 27.02.2017 г. заседание, е включено извършването на проверка относно движението и приключването на производствата по несъстоятелност, образувани в периода 01.01.2014 г. – 31.12.2016 г. Проверката е приключила окончателно през 2018 г.

В хода на проверките на окръжните съдилища са установени различни проблеми, породени от несъвършенства в действащата правна уредба, както и противоречива практика при администрирането на производствата, част от която също резултат от неяснота и наличие на празнота в закона. В обобщение могат да бъдат открити няколко съществени въпроса.

Разпоредбата на чл. 629, ал. 1, 2 и 6 ТЗ регламентира сроковете за образуване и разглеждане на молбите за откриване на производство по несъстоятелност. Срокът за образуване на делата е незабавен, в деня на постъпването им в съда. Молбата за откриване на производство по несъстоятелност, подадена от длъжник, в това число ликвидатор, се разглежда от съда незабавно в закрито заседание, а молба, подадена от кредитор - в открито заседание с призоваване на страните в 14-дневен срок от депозирането ѝ. Предвидено е делото да бъде обявено за решаване най-късно в 3-месечен срок от образуването му. Констатираните при проверките на различните съдилища факти обаче сочат, че предвидените срокове обективно трудно могат да бъдат спазвани. Съдилищата със сложна структура и голям обем постъпващи съдебни книжа образуват делата по несъстоятелност обичайно на следващия ден от постъпването на молбите. Установената практика сочи, че в общия случай подадените от длъжник/ликвидатор молби по чл. 625 ТЗ за откриване на производство по несъстоятелност не се разглеждат в закрито съдебно заседание, а се насрочват открити заседания с призоваване на длъжника. За установяване на материалноправните предпоставки за откриване на производствата съдебните състави използват специалните знания на съдебни експерти, допускайки изготвянето на заключения за установяване финансовото състояние на длъжниците. Изолирани са случаите, в които съдът формира крайната си воля въз основа единствено на представените с молбата на длъжника или ликвидатора доказателства. Констатациите категорично сочат, че за изготвянето на заключенията обичайно е нужно повече време от сроковете, които законът регламентира за разглеждане и произнасяне по молбите. Изготвянето на експертизите често е съпроводено със затруднения, произтичащи от невъзможността да бъде установен своевременно контакт с длъжника, или от липса на съдействие от негова страна в изпълнение на задълженията му по чл. 640 ТЗ. Съпътстващите усложнения създават предпоставки за удължаване на времето, което е необходимо на съда да обяви делата за решаване в отклонение от предвидения в чл. 629, ал. 6 ТЗ срок. Отсъствието на преклузия при събиране на доказателства за изясняване предмета на делото и възможността, предвидена в чл. 621а, ал. 1, т. 2 ТЗ съдът по свой почин да установява факти и събира доказателства, също обективно създава условия за изтичане на по-големи периоди от време, нужни за разглеждане на молбите и постановяване на крайни актове.

Постъпващите молби по чл. 629, ал. 4 ТЗ за присъединяване на кредитори в срок до първото заседание по делото се административат и разглеждат от отделните състави по различен ред - незабавно в закрито заседание или произнасянето се отлага за насроченото първо открито заседание. Различно се процедира и при констатиране на нередовност в молбата – веднъж се оставят без движение и след отстраняване на нередовностите кредиторът се конституира, или се конституира незабавно като страна и едновременно с това му се дават указания за отстраняване на

нередовности. В изолирани случаи молби за присъединяване се оставят без уважение с оглед обстоятелството, че производството по молбата по чл. 625 ТЗ е оставено без движение за отстраняване на нередовности.

В частност в Софийския градски съд също се установява голямо разнообразие на процесуалната практика по молбите за присъединяване. Част от съставите, след като оставят без уважение несвоевременно подадени молби, ги изпращат на зам.-председателя на съда за образуване на нови, самостоятелни производства срещу същия длъжник. Други оставят без уважение постъпили в срок молби, отказвайки да конституират кредитори със съображения от чл. 210, ал. 2 ГПК, че това би затруднило разглеждането на делото. В тези случаи молбите, макар и своевременно постъпили, не са докладвани за образуване на самостоятелни производства. Като изолиран случай по дело на СГС е констатирано, че производството е прекратено след десезиране на съда на основание чл. 232 ГПК от кредитора, инициирал производството, но преди да изтече указан на кредитори срок за отстраняване на нередовности в молби по чл. 629, ал. 4 ТЗ.

Проблемите с присъединяването на кредитори в срока по чл. 629, ал. 4 ТЗ са пряко свързани с изясняване в практиката на съда на въпросите относно възможността да бъде отказано присъединяване на кредитор, подал редовна молба в преклузивния срок по аргумент от чл. 210, ал. 2 ГПК, както и може ли в това производство съдът да бъде десезиран при наличие на кредитор, депозирал в срок молба за присъединяване. Тези проблеми са в пряка връзка с уеднаквяване и на констатираната разнородна практика по въпроса подлежат ли на обжалване актовете на съда по несъстоятелността, с които молбите по чл. 629, ал. 4 ТЗ се оставят без уважение, съответно се уважават. Затрудненията в тази връзка могат да бъдат преодоляни или с уеднаквяване на практиката, или посредством ново законодателно решение, което изрично регламентира правото на обжалване на определенията, с които съдът отказва да присъедини кредитори в срока по чл. 629, ал. 4 ТЗ. Макар ВКС, ОСТК косвено да засяга тези въпроси с разрешенията, дадени в т. 6 и т. 8 от Тълкувателно решение № 1/2017 г. от 03.12.2018 г. относно обжалваемостта на определенията по чл. 638, ал. 3 и чл. 674 ТЗ, при формирането на окончателно становище трябва да бъдат взети предвид и аргументите на съдиите с особено мнение, отчитащи особения характер на производството по несъстоятелност.

Съществен проблем във фазата на разглеждане на молбите по чл. 625 ТЗ е образуването и висящността на голям брой дела, инициирани от различни кредитори срещу един и същ длъжник. Правната възможност всеки кредитор да подаде молба за откриване на производство по несъстоятелност, липсата на идентичност между делата, на яснота за кредиторите кога е моментът на първото заседание, до провеждането на което могат да се присъединят, както и на специално основание по-късно образуваното да бъде спирано, поставя съдилищата в условия да търсят сложни практически решения при паралелното съществуване и развитие на тези производства. В

основата на решаване и на тази ситуация е уеднаквяване на практиката при спиране, прекратяване, съединяване към по-рано образувани производства, както и на създаване в закона на изрично основание за спиране на по-късно образуваните дела, когато срокът по чл. 629, ал. 4 ТЗ за присъединяване към най-рано образуваното вече е изтекъл.

Решенията, с които съдът по несъстоятелността обявява длъжника в несъстоятелност в хипотезите на чл. 630, ал. 2 ТЗ, чл. 632, ал. 1 ТЗ и чл. 632, ал. 5 ТЗ, често са с различно съдържание. Една част от съдиите ограничават съдържанието на диспозитива единствено до последиците, които тези разпоредби предвиждат. Други състави в решенията изброяват изчерпателно всички реквизити, които чл. 711 ТЗ свързва като последица с обявяването на длъжника в несъстоятелност. Това налага да бъде изяснено обстоятелството кога последиците по чл. 711 ТЗ представляват задължителна част от решението за обявяване в несъстоятелност, доколкото на съдебните състави от първата група се е налагало да постановяват допълнителни решения, някои от които преповтарящи и диспозитива за обявяване в несъстоятелност.

Сериозен практически проблем в СГС се констатира във връзка с предявяване на вземанията. Съгласно разпоредбата на чл. 685 ТЗ кредиторите предявяват писмено своите вземания пред съда по несъстоятелността и представят писмени доказателства. Нормата обаче не предвижда задължение да представят преписи на молбите и приложенията. Това налага ангажиране на служителите от служба „Съдебно деловодство“ с несвойствени за тях задължения и на допълнителни за съда разходи за изготвяне на копия на молбите с приложенията и предоставянето им на синдиците за изготвяне на списъците с предявени вземания. Затруднения от такъв характер са установени само в СГС, но потенциално биха могли да се проявят във всеки съд с висока натовареност, което налага търсенето на решение.

Определението, с което съдът одобрява списъците на приетите вземания не винаги съдържа диспозитив за свикване събрание на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ за определяне реда и начина за осребряване на имуществото на длъжника, метода и условията на оценка. Събрание с този дневен ред се свиква или с отделно определение от това за одобряване на списъците, или с решението по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ за обявяване на длъжника в несъстоятелност. Практиката не е еднозначна по въпроса кога са налице основания да бъде свикано - с определението за одобряване на вземанията, предявени в срока по чл. 685, ал. 1 ТЗ, с определението за одобряване на вземанията, предявени в срока по чл. 688, ал. 1 ТЗ, или с постановяване на решение по чл. 710, вр. чл. 711 ТЗ. Срещу констатация по дело на СГС, че определението за одобряване на изготвените списъци не съдържа диспозитив за свикване на събрание на кредиторите с дневния ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ, докладчикът във възражение в срока по чл. 58, ал. 3, изр. 2-ро ЗСВ е изложил съображения, че свикване на събрание

на кредиторите с този дневен ред по конкретното дело е безпредметно, предвид характера на имуществото в масата на несъстоятелността. Съдът на практика е заместил волята на събранието на кредиторите и на синдика като органи в производството по несъстоятелност, доколкото преценката дали са налице предпоставките за вземане на решение по тези въпроси им принадлежи и не може да бъде предоставяна на друг орган по аргумент от чл. 677, ал. 4 ТЗ. Тези въпроси налагат в практиката на съда по несъстоятелността да бъдат изяснени въпросите относно момента на свикване на събрание на кредиторите с дневния ред по чл. 677, а. 1, т. 8 ТЗ, акта, с който се свиква, и ролята на съда във фазата на открито производство по несъстоятелност.

Най-сетне, съдебните състави по различен начин продължават да интерпретират момента, в който са налице процесуалните предпоставки за постановяване на решение по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ и който от своя страна е обусловен от изтичане на срока за депозиране на оздравителен план в производствата, открити на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ. Проблемът е съществен с оглед факта, че изтичането на срока по чл. 698, ал. 1 ТЗ предполага по-нататъшното развитие на производството, като или се погасява възможността в това производство да се провежда оздравителна процедура по отношение на длъжника, или се поставя началото на фазата по осребряване и разпределение на имуществото, включено в масата на несъстоятелността. Отделно от това, с изясняването на въпросите с кой акт и в кой момент съдът свиква събрание на кредиторите по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ и в кой момент постановява решение по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ, автоматично би отпаднала и установената практиката по делата синдиците да напомнят на съда с молби, че са налице условията за извършване на тези процесуални действия.

Доколкото не всички проблеми, установени от ИВСС в хода на тематичната проверка са преодолени с постановеното тълкувателно решение от 03.12.2018 г. по тълк. д. № 1/2017 г. на ВКС, а същевременно не попадат в обхвата и на новообразуваното тълк. д. № 2/2018 г. на ВКС, предлагам за тях да бъдат потърсени решения посредством уеднаквяване на практиката на съда по несъстоятелността и преосмисляне на някои законодателни решения по въпросите за:

1. Предвидените в разпоредбата на чл. 629 ТЗ срокове за образуване и разглеждане на производствата по несъстоятелност;

2. Възможността да бъдат обжалвани определенията, с които се оставят без уважение молби на кредитори за присъединяване в срока по чл. 629, ал. 4 ТЗ;

3. Съществуват ли процесуални пречки за паралелно развитие на повече от едно производство по несъстоятелност срещу един и същ длъжник и какъв следва да е редът за разглеждането им;

4. Необходимостта от регламентация на специални основания за спиране и прекратяване на производствата по несъстоятелност при наличие на множество образувани и висящи дела срещу един и същ длъжник;

5. Изменение на разпоредбата на чл. 685 ТЗ, като бъде предвидено задължение за кредиторите да представят препис от молбата за предявяване на вземанията с приложенията за синдика;

6. За изясняване ролята на съда като орган във фазата на открито производство по несъстоятелност, предвид констатираните случаи на заместване на волята на събранието на кредиторите с актове на съда;

7. Уеднаквяване на практиката да се свиква събрание на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ в различен момент и с различен съдебен акт;

8. Уеднаквяване на момента, в който се постановява решение по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ;

9. Следва ли при постановяване на решение по чл. 630, ал. 2, чл. 632, ал. 1 и чл. 632, ал. 5 ТЗ /последното постановено в хипотезата на открито производство на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ и преди решение по чл. 710, вр. чл. 711 ТЗ/, диспозитивът да съдържа всички реквизити, посочени в разпоредбата на чл. 711 ТЗ, предвид установената практика да се постановяват решения с различно съдържание, а впоследствие - повтарящи се или допълващи решения.

Предвид изложеното и на основание чл. 54, ал. 1, т. 7 от ЗСВ поставям на вниманието Ви предложения за изменение и допълнение на разпоредби в Търговския закон, част четвърта „Несъстоятелност“ относно:

1. Регламентиране на по-дълги срокове в разпоредбата на чл. 629 ТЗ за образуване, насрочване и приключване на производствата във фазата на разглеждане на молбата по чл. 625 ТЗ;

2. Създаване на правна възможност за обжалване на определението, с което съдът по несъстоятелност оставя без уважение молба за присъединяване на кредитор в срока по чл. 629, ал. 4 ТЗ;

3. Създаване на специални основания в Търговския закон за спиране, присъединяване и прекратяване на производства по несъстоятелност при наличие на образувани от различни кредитори и висящи дела срещу един и същ длъжник;

4. Изменение на разпоредбата на чл. 685 ТЗ, с което да се задължат кредиторите да представят препис от молбата за предявяване на вземанията с приложенията за синдика.

ИНСПЕКТОР:

ЮРИЙ КРЪСТЕВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон“ № 17, тел.: 02 9057502, факс: 02 9057503

А Н А Л И З

**НА ДАННИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНА ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА НА
ДЕЛАТА ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ, ВЪЗЛОЖЕНА С РЕШЕНИЕ
НА ВСС ПО ПРОТОКОЛ № 8/21.02.2017 г.**

ЗВЕНО „АНАЛИТИЧНО“ НА ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС

С решение по Протокол № 8 от заседание на Съдийската колегия на ВСС от 21.02.2017 г., на основание чл. 30, ал. 1, т. 18 ЗСВ на Инспектората към Висшия съдебен съвет е възложено да извърши тематична проверка по образуването и движението на делата по несъстоятелност в окръжните съдилища в периода 2014 г. – 2016 г. В годишната програма на Инспектората, приета с решение по т. 3 от протокола от проведено на 27.02.2017 г. заседание, е включено извършването на проверка относно движението и приключването на производствата по несъстоятелност, образувани в периода 01.01.2014 г. – 31.12.2016 г. Проверката е приключила окончателно през 2018 г.

Общата уредба на производството по несъстоятелност, приложима по отношение на лицата имащи качество търговец по смисъла на Търговския закон, се съдържа в неговата част четвърта. В отделни закони е предвиден специален ред за откриване на производство по несъстоятелност по отношение на субекти със специфичен статут и дейност – за банки в Закона за банковата несъстоятелност, за застрахователни дружества в Кодекса за застраховането и за дружествата и фондовете за допълнително социално осигуряване в Кодекса за социално осигуряване. С най-голям дял са производствата, спрямо които се прилага общата уредба на ТЗ.

Производството по несъстоятелност е особена съдебна процедура, една от особеностите на която е многофазният ѝ характер. Първата фаза приключва с произнасяне по молбата, с която съдът е сезиран от длъжника, ликвидатор или кредитор на основание чл. 625 ТЗ. Разглеждането на молбата има за цел да установи наличието на определени материалноправни

предпоставки – търговското качество на длъжника и състоянието на неплатежоспособност, респективно свръхзадълженост по отношение на капиталовите дружества, и да бъде определена началната им дата. Когато молбата е основателна, решението на съда формира сила на пресъдено нещо по тези въпроси.

Неплатежоспособността е общо основание за откриване на производство по несъстоятелност. Тя обективно трайно състояние на длъжника, което има за външно проявление спирането на плащанията за един продължителен период от време на изискуеми парични задължения, породени от търговската му дейност. В определени случаи законът презюмира неплатежоспособността. Спирането на плащанията трябва да са резултат от обективна невъзможност длъжникът да изпълнява, затрудненията да не са временни и той да не разполага с достатъчно имущество, с което да обезпечи погасяването на вземанията на всички кредитори. От значение за установяване на състоянието на неплатежоспособност е пълноценното изследване на въпросите за продължителността на спиране на плащанията и характера на наличното имущество на длъжника, което трябва да е достатъчно. Под достатъчно имущество законът в разпоредбата на чл. 631 ТЗ има предвид краткотрайните активи на длъжника. Дълготрайните активи нямат отношение към състоянието неплатежоспособност, доколкото те ще служат за осребряване и разпределение на сумите от осребряването между кредиторите с приети вземания. За да се произнесе дали съществува опасност за интересите на кредиторите, съдът преценява дали активите са достатъчни за покриване на всички задължения, към всички кредитори, а не само на отделни задължения, или само по отношение на кредитора, по чиято молба е започнало производството. При преценката на финансовото състояние на длъжника се взема предвид още ликвидността на активите, тоест времето, за което ще бъдат превърнати в пари, както и това дали изваждането им от имуществената му сфера няма да доведе до нарушаване на стопанските му функции.

В случай, че затрудненията са временни или длъжникът разполага с достатъчно краткотрайни материални активи за покриване на задълженията, без опасност от увреждане интересите на кредиторите, съдът ще постанови отхвърлително решение по молбата за откриване на производството по несъстоятелност - чл. 631. При наличие на материалноправните предпоставки първата фаза приключва с решение, с което производството може да бъде открито на различно основание и да се развие при специфични условия и ред.

Свръхзадължеността е специално основание за откриване на производството. Особеността ѝ произтича от обстоятелството, че е приложима само спрямо капиталовите търговски дружества /дружество с ограничена отговорност, акционерно дружество, командитно дружество с акции/. Съгласно легалната ѝ дефиниция в чл. 742, ал. 1 ТЗ търговското дружество е свръхзадължено, когато неговото имущество не е достатъчно, за

да покрие паричните му задължения – неговите пасиви /паричните му задължения/ превишават неговите активи /имууществените му права/. Създаването на специално основание има за цел да гарантира интересите на кредиторите пред опасността активите на капиталовите дружества да се окажат недостатъчни за удовлетворяването им, доколкото отговарят само до размера на своето имущество.

В определени случаи, с цел по-ефективна процесуална защита на кредиторите, законът презюмира неплатежоспособността на длъжника – когато не е заявил за обявяване в търговския регистър годишните си финансови отчети за последните три години, когато е спрял плащанията и когато по изпълнителното производство, образувано за изпълнение на влязъл в сила акт на кредитора, подал молба по чл. 625, вземането е останало изцяло или неудовлетворено в рамките на 6 месеца от получаване на поканата или на съобщението за доброволно изпълнение.

Когато констатира неплатежоспособност, съответно свръхзадълженост, съдът може с решение по чл. 630, ал. 1 ТЗ да обяви тези обстоятелства, да определи началната им дата, да открие производство по несъстоятелност и назначи временен синдик, да допусне обезпечителни мерки по отношение на имуществото и да насрочи дата за провеждане на първото събрание на кредиторите. Единствено в тази хипотеза на откриване на производството е възможно провеждане на оздравителна процедура, тъй като производството се открива без длъжникът да се обявява в несъстоятелност.

Когато е очевидно, че продължаването на дейността би нанесло вреди на имуществото /при изрично направено искане на ликвидатор, синдика или кредитор/, с решението съдът едновременно открива производството, обявява длъжника в несъстоятелност и прекратява дейността му – чл. 630, ал. 2 ТЗ. Решение на това основание може да бъде постановено и във фазата на открито на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ производство, когато възникнат посочените обстоятелства и бъде направено искане в този смисъл.

В случай, че при разглеждане на молбата се установи, че наличното имущество на длъжника не е достатъчно за покриване на началните разноски, а такива не са и предплатени от кредиторите след указания при условията на чл. 629б, съдът с решение по чл. 632, ал. 1-4 ТЗ обявява неплатежоспособността/свръхзадължеността на длъжника, определя началната им дата, открива производството, допуска налагане на обезпечителни мерки върху имуществото, постановява прекратяване на дейността на предприятието, обявява длъжника в несъстоятелност и едновременно с това постановява спиране за срок от една година. Ако в този срок не бъде открито достатъчно имущество, не бъдат предплатени указаните разноски и не бъде поискано възобновяване, съдът прекратява производството и постановява заличаване на длъжника от търговския регистър – чл. 632, ал. 4 ТЗ.

Констатациите от извършената тематична проверка очертават следните няколко централни проблема в производствата по несъстоятелност, в това число съществуването на противоречива практика, която се е отразила на образуването и движението на делата:

Различният процесуален ред, по който съдебните състави са извършвали подготовката на делата за разглеждане в открито заседание на молбите по чл. 625 ТЗ, подадени от кредитор;

Съдилищата не винаги са успявали да разглеждат молбите и да обявяват делата за решаване в кратките процесуални срокове, предвидени в чл. 629 ТЗ, причините за които в повечето случаи са обективни. Предвидените срокове не отчитат реалното време, което в действителност е нужно за извършването на определени процесуални действия;

Предвидената с нормата на чл. 629, ал. 4 ТЗ фигура на присъединен кредитор, правната възможност всеки кредитор на самостоятелно основание да подава молба за откриване на производство по несъстоятелност срещу длъжника, както и законодателните празноти са довели до образуването на голям брой дела по несъстоятелност срещу един и същ длъжник. Последица от това е и съществуващата разнородна практика относно връзката между делата, времето и обема, в които кредиторите могат да упражнят правото да искат присъединяване. Тези обстоятелства са принуждавали страните да търсят практически изход за бързо постановяване на решение по искането за откриване на производство по несъстоятелност, възползвайки се от предвидената в закона възможност за промяна на седалището и адреса на управление на длъжника, след вече образуване и висящи производства;

Наложена противоречива практика с актове на ВКС относно възможността да бъде обжалвано определението на съда по несъстоятелността, с което е оставяно без уважение искане за присъединяване на кредитори в срока по чл. 629, ал. 4 ТЗ очертава отделни, самостоятелни проблеми;

Изготвяне на съдебни решения за обявяване на длъжника в несъстоятелност в хипотезите на чл. 630, ал. 2, чл. 632, ал. 1 ТЗ с различно съдържание и ограничаване на диспозитивите на актовете до последиците, предвидени в конкретните разпоредби, без да съдържат всички реквизити съгласно чл. 711 ТЗ;

Разнородната практика при администриране на постъпилите възражения срещу изготвени списъци с предявени вземания – насрочване в

открито заседание едновременно с изпращането им за становище от синдика, или насрочване едва след постъпване на становището;

Допълнителното ангажиране на човешки и финансов ресурс в Софийския градски съд, породен от практическата необходимост служителите от служба „Съдебно деловодство“ да комплектуват молбите за предявяване на вземания и доказателствата за синдиците, предвид липсата на законово задължение кредиторите да предоставят преписи;

Усложняване на производствата по разглеждане на постъпилите възражения не само поради многобройния им и сложен правен характер, но и поради отлагането на заседания за събиране на доказателства, включително посредством допускане на съдебно-счетоводни експертизи, възприето в работата на отделни състави;

Установената практика в отделни съдилища, макар и преустановена, да се образуват отделни производства по възражения срещу изготвените от синдиците списъци.

Различният процесуален ред за разглеждане на молбите за обявяване на длъжника в несъстоятелност, в случаите когато производството е открито на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ – с призоваване на страните в открито съдебно заседание, съответно разглеждането им в закрито заседание, без участието на страните;

Различното време и различните актове, с които съдиите свикват събрание на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ за определянето на реда и начина за осребряване имуществото на длъжника - с отделно определение от това за одобряване на приетите вземания или с решението по чл. 710, вр. чл. 711 ТЗ за обявяване на длъжника в несъстоятелност;

Различно тълкуване на началния момент, от който тече срокът по чл. 698, ал. 1 ТЗ за депозиране на оздравителен план, което е дало отражение и на времето, по което съдебните състави са постановявали решенията за обявяване на длъжника в несъстоятелност по чл. 710, вр. чл. 711 ТЗ;

Честата практика синдиците да депозират напомнящи молби по делата, че са налице процесуалните предпоставки за постановяване на определения за одобряване на вземания при непостъпили в срок възражения. Такива молби от синдици са постъпвали още за свикване на събрание на кредиторите с дневен ред по с чл. 677, ал. 1, т. 8 и за постановяване на

решения за обявяване на длъжника в несъстоятелност по чл. 710, вр. чл. 711 ТЗ.

При проверката на делата по несъстоятелност в Софийския градски съд става ясно, че проблемите с обжалваемостта на определенията по чл. 629, ал. 4 ТЗ и съществуването на голям брой дела по отношение на един и същ длъжник са доведени до знанието на Върховния касационен съд от ръководителя на Търговско отделение на СГС – съдия Радостина Данаилова. Със становище с изх. № РД-21-79/2017 г. от 11.01.2017 г., адресирано до зам.-председателя и ръководител на Търговската колегия на ВКС, съдия Данаилова е формулирала следните въпроси:

Допустимо ли е обжалването на акт на съда по несъстоятелността, с който е отхвърлено искане на кредитор по чл. 629, ал. 4 ТЗ за присъединяване във вече образувано производство по несъстоятелност, започнало по молба на друг кредитор;

Налице ли е правен интерес от образуването на отделно производство за разглеждане на молба за откриване на производство по несъстоятелност от кредитор, за когото е налице възможност да се присъедини към вече образувано производство от друг кредитор срещу същия длъжник, доколкото не е изтекъл преклузивният срок по чл. 629, ал. 4 ТЗ, и съществуват ли процесуални пречки за паралелно развитие на повече от едно производство срещу един и същ длъжник.

Становището е обосновано с установената в съдилищата противоречива практиката и образуването на многобройни дела срещу един и същ длъжник от различни кредитори, а въпросите съвпадат с констатирани и от ИВСС проблеми, произтичащи от администрирането на молбите по чл. 629, ал. 4 ТЗ и образуваните многобройни производства срещу един и същ длъжник.

По предложение на зам.-председателя на Търговска колегия, с разпореждане от 24.01.2017 г. председателят на Върховния касационен съд на Република България /ВКС/ е образувал тълк. д. № 1/2017 г., в чийто предмет на разглеждане са включени следните въпроси:

1. Какъв е процесуалният ред по който се развиват производствата по молби по чл. 625 ТЗ, депозирани от кредитор, при подготовката им за разглеждане в открито съдебно заседание – приложимост на чл. 131-133 ГПК по отношение на реда по чл. 629, ал. 2 и ал. 4 ТЗ;

2. Какви са критериите по прилагането на чл. 673, ал. 3 ТЗ спрямо кредиторите със спорни вземания, по отношение на които е предявен иск чл. 694, ал. 1 ТЗ;

3. Допустимо ли е провеждане на събрание на кредиторите за избор на нов синдик преди одобряване на списъка по реда на чл. 692 ТЗ;

4. Допустими ли са доказателства, различни от писмените, в производството по чл. 692, ал. 3 ТЗ;

5. Допустимо ли е списъкът по чл. 668, ал. 1, т. 1 ТЗ да бъде съставен и по други критерии, освен посочените в закона и ако са налице обективни пречки за съставянето му, как се отразява това на първото събрание на кредиторите;

6. Подлежи ли на обжалване определението по чл. 638, ал. 3 ТЗ.

Предметът на делото е допълнен с разпореждане № 2/17.05.2017 г. на председателя на ВКС и с въпросите:

1. От кой момент тече срокът по чл. 698, ал. 1 ТЗ за предлагане на оздравителен план: от обявяване в ТР на определението за одобряване на списъка на вземанията по чл. 685, ал. 1 ТЗ или от обявяване на определението за одобряване на списъка по чл. 688, ал. 1 ТЗ;

2. Подлежи ли на обжалване определението по чл. 674 ТЗ, с което съдът отказва свикване на събрание на кредиторите;

3. Могат ли получените суми от продажба на обезпечено имущество да служат за покриване на предплатени разноси по чл. 629б ТЗ, или на тези по чл. 722, ал. 1, т. 3 ТЗ, когато получената сума не е достатъчна за пълното удовлетворяване на кредитор с привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ;

4. Чия собственост става имуществото, останало непродадено в производството по несъстоятелност, след прекратяването му и заличаването на длъжника от ТР.

Образуваното тълкувателно дело включва проблемите, констатирани от ИВСС относно приложимия процесуален ред, по който се развиват производствата по молби по чл. 625 ТЗ, депозирани от кредитор, при подготовката им за разглеждане в открито заседание; допустимите доказателства в производствата по чл. 692, ал. 3 ТЗ, както и от кой момент тече срокът по чл. 698, ал. 1 ТЗ за предлагане на оздравителен план. Не попадат в предмета му поставените от ръководителя на Търговско отделение на СГС въпроси. Косвено е засегнат проблемът за възможността да бъде обжалвано определението на съда по молби по чл. 629, ал. 4 ТЗ, доколкото за разглеждане са включени въпросите за обжалваемостта на определенията по чл. 638, ал. 3 и чл. 674 ТЗ, които /подобно на определението по чл. 629, ал. 4 ТЗ/ не са сред изрично предвидените в чл. 613а, ал. 1 ТЗ актове, а обжалваемостта им е обусловена от преценка за наличие на общата предпоставка по чл. 274 ГПК – преграждащ характер на акта.

С Тълкувателно решение № 1/2017 г. от 03.12.2018 г., ОСТК на ВКС на първият от въпросите е отговорено, че процесуалният ред, по който се развива производството по молба на кредитор по чл. 625 ТЗ, е този, предвиден специалните норми на 629, ал. 2 и ал. 4 ТЗ. Неприложим е редът за размяна на книжа по чл. 131 – 133 ГПК, какъвто голяма част от съдилищата са осъществявали. Съгласно даденото решение в т. 4 от решението ВКС е приел, че в производството по разглеждане на възражения по чл. 692, ал. 3 ТЗ са допустими всички доказателства, а не само писмените. По отношение на срока за депозирание на план за оздравяване върховните съдии са се

обединили около становището, че започва да тече от момента на обявяване в търговския регистър на определението на съда за одобряване на списъка на приетите вземания, предявени в допълнителния срок по чл. 688, ал. 1 ТЗ. Най-сетне съдиите са приели, че определенията по чл. 638, ал. 3 и чл. 674 ТЗ не подлежат на обжалване.

С разпореждане на председателя на ВКС от 30.05.2019 г., на 06.12.2018 г. е образувано ново тълк. д. № 2/2018 г. на ВКС, Търговска колегия с въпроси за уеднаквяване на практиката, сред които не попадат установени при проверките от ИВСС проблеми. Предмет на делото са въпроси относно това дали в обхвата на разпоредбата на чл. 739, ал. 1 ТЗ попадат непредявените в производството по несъстоятелност и неупражнени права, когато производството е прекратено с решение по чл. 632, ал. 4 ТЗ, без да се е развила фаза по предявяване и приемане на вземанията, и отделно от това - какви са последиците от спиране на основание чл. 632, 5 ТЗ на производството по отношение предявяването на исковете по чл. 649, ал. 1 ТЗ и чл. 694 ТЗ, развитието на производството по тях и течението на срока по чл. 649, ал. 1 ТЗ.

Във фазата на разглеждане на молбите по чл. 625 ТЗ проверките на ИВСС открояват няколко фактора, които са дали отражение и са определяли развитието на производствата.

В разпоредбата на чл. 629, ал. 1, 2 и 6 ТЗ са определени сроковете за образуване и разглеждане на молбите за откриване на производство по несъстоятелност. Срокът за образуване на делата е незабавен, в деня на постъпването им в съда. Молбата за откриване на производство по несъстоятелност, подадена от длъжник, в това число ликвидатор, се разглежда от съда незабавно в закрито заседание, а молба, подадена от кредитор - в открито заседание с призоваване на страните в 14-дневен срок от депозирането ѝ. Предвидено е делото да бъде обявено за решаване най-късно в 3-месечен срок от образуването му.

Констатираните факти сочат, че регламентираният срок /с изключение на съдилищата с неголяма натовареност/ е невъзможно обективно да бъдат спазвани. В натоварените съдилища причините са обемът на постъпващите книжа, във връзка с които се образуват дела, както и практическите условия, при които протичат производствата.

В преобладаващите случаи подадените от длъжник/ликвидатор молби се разглеждат не в закрито, а в открито съдебно заседание с призоваване на длъжника и изслушване на назначени експертизи. Изолирани са делата, в които съдът е формирал крайната си воля единствено въз основа на представените с молбата на длъжника доказателства. Отговорът на многобройните въпроси относно финансовото състояние на длъжника налага използването на специални знания. Често за изготвянето на експертизите е било необходимо повече време от предвидените кратки срокове, поради

невъзможността да бъде установен контакт с длъжника или поради липсата на съдействие от негова страна в изпълнение на задълженията му по чл. 640 ТЗ. Своевременно изготвените заключения представляват по-скоро изключение, а несвоевременното им представяне е налагало причина делата да се отлагат.

Поради съпътстващите усложнения производствата са продължавали често над 3 месеца от момента на подаване на молбата, в отклонение от предвидения в разпоредбата на чл. 629, ал. 6 ТЗ срок. Липсата на преклузия при събиране на доказателства при изясняване предмета на делото и възможността, регламентирана в чл. 621а, ал. 1, т. 2 ТЗ съдът по свой почин да установява факти и събира доказателства от значение за съдебните му актове, допълнително обективно е предпоставяло по-големи срокове за произнасяне. Наложилата се разнообразна практика /преди тълкувателното решение от 03.12.2018 г. по тълк. д. № 1/2017 г. на ВКС, ОСТК/ относно приложимия процесуален ред за администриране на молбите, подадени от кредитор, допълнително е създавала предпоставки за отлагане постановяването на крайните съдебни актове в първата фаза.

Проверките са установили различни варианти на подготовка на делата за разглеждане в открито заседание. В една група случаи производствата са администрирани с определения на съда, с които се е произнасял по доказателствата, назначавал е съдебно-икономическа експертиза, изпращал е препис от молбата на ответника за запознаване, без да дава възможност за отговор, и е насрочвал открито заседание. В други случаи съдилищата са давали указания за изпращане на препис от молбата на длъжника и са определяли 1-месечен срок за отговор с указания за последиците по чл. 131 и сл. ГПК. Разновидност на последния вариант са указанията за връчване на препис по реда на чл. 131 ГПК с определяне на 14-дневен срок за отговор. В трета група делата са администрирани с извършване на двойна размяна на книжа, като са прилагани правилата на чл. 367 и сл. ГПК.

Разнородната практика е констатирана както в различните окръжни съдилища, така и в дейността на отделни съдебни състави, правораздаващи в един и същ съд. Проверките еднозначно установяват, че производствата без размяна на книжа са приключвали в значително по-кратки срокове. Различните варианти на администриране на молбите от кредитор са налице и в Софийския градски съд, където отделни съдебни състави са извършвали размяна с едномесечен срок за отговор и по отношение на постъпващите молби за присъединяване на кредитори в срока по чл. 629, ал. 4 ТЗ. Практиката да се указва срок за отговор и по тези молби, постъпващи несинхронизирано от многобройни кредитори, съществено е усложнявало производствата и е водила до отлагане на съдебни заседания. Често такива са постъпвали непосредствено преди деня и в деня на насроченото открито съдебно заседание, което е налагало отлагане на делата и насрочване на нови дати. С постановяването на решението по тълкувателното дело различията са

уеднакви, като се прие, че процесуалният ред, по който се развива производството по молба по чл. 625 ТЗ, е специалният по чл. 629, ал. 2 и ал. 4 ТЗ, а не този, предвиден с общите норми по чл. 131 – 133 ГПК.

Като самостоятелен проблем е отчетено обстоятелството, че администрирането и разглеждането на молбите за присъединяване по чл. 629, ал. 4 ТЗ също е протичало по различен ред. Независимо от момента им на постъпване, различните съдебни състави в СГС, а в някои случаи един и същ състав, са ги разглеждали незабавно в закрито заседание, или са отлагали произнасянето в насроченото открито заседание. Различно е процедирано и при подадена нередовна молба – веднъж е оставяна без движение и след отстраняване на нередовностите кредиторът е конституиран, а в други случаи кредиторите едновременно са конституирани и са им давани указания за отстраняване на нередовности. Констатирани са отделни случаи, когато в първото открито заседание е даван ход на делото и е указвано връчване на препис от молбата по чл. 629, ал. 4 ТЗ за отговор в едномесечен срок. След изтичане на срока по чл. 131 ГПК, е постановявано ново определение по чл. 140 ГПК, с което съдът е насрочвал открито съдебно заседание, приемано от състава за ново първо заседание, в което са конституирани кредиторите, направили исканията за присъединяване между двете заседания. В изолирани случаи молби за присъединяване са оставяни без уважение, с оглед обстоятелството, че производството по молбата по чл. 625 ТЗ е оставено без движение. Инцидентно състав в СГС е приел, че крайният срок за присъединяване на кредитори е не първото открито заседание, а закритото заседание по постановяване на определението по чл. 140 ГПК, подготвящо делото за разглеждане в открито заседание.

В СГС се констатира голямо разнообразие на процесуалната практика при постъпили молби по чл. 629, ал. 4 ТЗ. Част от съставите, след като са оставяли без уважение несвоевременно подадени молби за присъединяване, са ги изпращали за докладване на зам.-председателя на съда за образуване на нови, самостоятелни производства срещу същия длъжник. Процесуалните си действия са мотивирали с обстоятелството, че съдът дължи да обезпечи служебно възможността за реализация на предявеното искане. Други са оставяли без уважение своевременно постъпили молби за присъединяване и са отказвали да конституират кредитори със съображения от чл. 210, ал. 2 ГПК, че това би затруднило разглеждането на делото. В тези случаи, макар и своевременно да са постъпили, молбите не са докладвани за образуване на самостоятелни производства.

Приложимостта на нормата на чл. 210, ал. 2 ГПК обаче по отношение на своевременно постъпили молби по чл. 629, ал. 4 ТЗ не изглежда безспорна, а аргументите за разделяне не могат еднозначно да бъдат споделени. Откритото производство по несъстоятелност е процедура на универсално принудително изпълнение, която има за цел да обедини всички кредитори за

общо удовлетворяване на всички вземания. На тази цел съответства и законодателно гарантираната възможност за присъединяване на кредитори във фазата на разглеждане на молбата за откриване на производството по несъстоятелност, когато съдът е сезиран в срок с редовна молба. Всъщност една от задачите, които съдът трябва да реши във фазата на разглеждане на молбата е тази за финансовото състояние на длъжника с оглед всички негови задължения и всички негови кредитори. Разпоредбата на чл. 210, ал. 2, изр. последно ГПК, на която изрично се позовава съдът, забранява разделянето на искове, които се намират във връзка с предмета на делото, освен ако подлежат на разглеждане по реда на различни производства. Доколкото производството по несъстоятелност е универсално, а фазата на разглеждане на молбата по чл. 625 ТЗ е насочена към установяване на обективното състояние на длъжника и откриване на такава процедура, аргументът, че молбите по чл. 629, ал. 4 ТЗ не са свързани с предмета на делото не може да бъде възприет. Следователно, когато молбата е допустима, като подадена в срок, и е редовна, липсват основания съдът да откаже да присъедини кредитор с доводи, че това ще затрудни производството.

По дело на СГС е установено, че производството е прекратено, след като съдът е десезиран на основание чл. 232 ГПК от кредитора, подал молбата за откриване на производството по несъстоятелност. Определението за прекратяване е постановено преди да е изтекъл указан от съда срок за отстраняване на нередовности по постъпили преди това молби за присъединяване. Молби в изпълнение на указанията са постъпили в срок, но докладчикът е постановил резолюция, с която е обосновал отказ да продължи администрирането им с постановеното вече прекратително определение.

Наложена от отделните състави практика при разглеждане и произнасяне по молбите по чл. 629, ал. 4 ТЗ е израз на различното разбиране на отделните съдии на целите и принципите на производството по несъстоятелност, на времето и обема, в които страните могат да упражняват правата си в тази фаза. Разнопосочното тълкуване на правото за присъединяване е констатирано и в други съдилища, като по конкретно дело на един от окръжните съдилища това е довело до нарушение на принципа на равнопоставеност на участници в процеса. Към образувано производството е присъединено дело срещу същия длъжник, образувано от друг кредитор след провеждане на първото открито съдебно заседание по първото. В резултат на това молителят по присъединеното дело е конституиран като кредитор, след изтичане на преклузивния срок по чл. 629, ал. 4 ТЗ. Същевременно молба за присъединяване, депозирана по първото производство от трети кредитор, е оставена без уважение, като постъпила след предвидения преклузивен срок. Прилагайки последиците от преклузията по отношение само на един от кредиторите, съдебният състав е създал неравноправни процесуални условия за страните и е поставил в привилегировано положение кредитора по

присъединеното производство, като му е предоставил възможност да участва в процеса и да влияе на съдържанието на решението на съда.

Разнопосочна съдебна практика в СГС, в това число и на ВКС, е констатирана и по въпроса подлежат ли на обжалване актовете на съда по несъстоятелността, с които молбите по чл. 629, ал. 4 ТЗ се оставят без уважение, съответно се уважават.

Подадените от кредиторите жалби срещу определенията, с които е постановяван отказ да бъдат конституирани по вече образувано производство по несъстоятелност, са оставяни без разглеждане от Софийския апелативен съд поради недопустимост. Въззивната инстанция еднозначно е приемала, че обжалването е процесуално недопустимо и е оставяла без разглеждане постъпилите жалби с мотиви, че определението по чл. 629, ал. 4 ТЗ не попада сред изброените в ал. 1 и ал. 2 на чл. 613а ТЗ актове, поради което на основание ал. 3 от същата норма неговата обжалваемост е в зависимост от наличието на общите предпоставки по чл. 274, ал. 1 ГПК. Според контролната инстанция тези определения не попадат в нито една от двете категории актове, тъй като нито са сред изрично посочените като подлежащи на обжалване актове, нито преграждат по-нататъшното развитие на делото. В този смисъл са и следните актове на ВКС, ТК, II т.о.: определение № 809/23.12.2014 г. по ч.т.д. № 2635/2014 г.; определение № 168/24.03.2015 г. по ч.т.д. № 654/2015 г.; определение № 176/01.04.2015 г. по ч.т.д. № 916/2015 г.; определение № 191/15.04.2015 г. по ч.т.д. № 1109/2015 г.; определение № 305/16.06.2015 г. по ч.т.д. № 1652/2015 г.; определение № 105/19.02.2016 г. по ч.т.д. № 263/2016 г.; определение № 339/30.06.2016 г. по ч.т.д. № 1382/2016 г. В цитираната практика ВКС е споделил изводите на въззивния съд за недопустимост на подадената пред него частна жалба, потвърждавайки акта, с който е оставена без разглеждане.

В определения на първо търговско отделение на ВКС е дадено друго разрешение. Прието е, че подадената частна жалба срещу въззивното определение, с което без разглеждане е оставена частна жалба срещу определение на съда по несъстоятелността, оставил без уважение молба по чл. 629, ал. 4 ТЗ, ВКС, е процесуално допустима. В практиката на това отделение ВКС не е споделил съображенията на апелативния съд за липса на преграждащ ефект на отказа на съда по несъстоятелността да присъедини молителя по чл. 629, ал. 4 ТЗ. Преграждащият характер на определението, според ВКС, следва да се преценява не по отношение на вече образуваното производство по несъстоятелност, а с оглед отричането правата на конкретния кредитор в процедурата по присъединяване, предоставени му с разпоредбата на чл. 629, ал. 4 ТЗ да участва в производството като съдейства за установяване на обективното финансово състояние на длъжника, да претендира различна от твърдяната от другите кредитори начална дата на неплатежоспособност/свръхзадълженост и да се ползва от по-ранната дата на

предявяване на молбата за откриване на производството по несъстоятелност. ВКС е приел, че възможността молителят да води отделно самостоятелно производство по чл. 625 ТЗ не би могла да обоснове липсата на преграждащ ефект на определението по чл. 629, ал. 4 ТЗ. В този смисъл са определени № 268/20.06.2016 г. по ч. т. д. № 1262/2016 г., определение № 149/12.02.2014 г. по ч. т. д. № 4774/2013 г., определение № 852/28.11.2013 г. по ч. т. д. № 4058/2013 г., определение № 516/25.11.2016 г. по ч.т.д. № 1608/2016 г. и определение № 565/13.11.2017 г. по ч.т.д. № 1993/2017 г.

Най-същественният проблем във фазата на разглеждане на молбите по чл. 625 ТЗ е констатиран в Софийски градски съд. Създаден е с образуването на многобройни дела по молби по чл. 625 ТЗ, подадени от различни кредитори срещу един и същ длъжник. Най-голям брой производства са образувани срещу „КМБ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД – общо 105 дела в периода декември 2014 г. – декември 2016 г.; срещу „ПИКАДИЛИ“ ЕАД – 26 дела в периода месец май 2015 г. – септември 2016 г. и срещу „ПОНСТРОЙИНЖЕНЕРИНГ“ АД – 25 дела между месец юли 2014 г. и месец септември 2017 г. При наличието на множество паралелно съществуващи производства по несъстоятелност в СГС, образувани срещу „КМБ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД и „ПИКАДИЛИ“ ЕАД, последните са променили седалищата и адресите си на управление с различни от гр. София. След вписана в ТР промяна, в Софийския окръжен съд е образувано дело по несъстоятелност срещу „КМБ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, а в ОС – Враца - срещу „ПИКАДИЛИ“ ЕАД. По двете дела са постановени решения за откриване на производство по несъстоятелност преди да приключат образуваните и висящи срещу тях производства пред Софийския градски съд.

По образуваните многобройни дела срещу един и същ длъжник съдиите са процедурали различно в търсене на решение на проблема, произтичащ от съществуващата връзка между паралелно развиващите се производства и характера на тази връзка, обусловена от специфичните особености на производството по несъстоятелност.

По част от делата, след констатация, че по отношение на същия длъжник са предявени молби по чл. 625 ТЗ от други кредитори и по същите са образувани и не са приключили предхождащите производства, докладчиците са приемали, че по-късно образуваните са процесуално недопустими и са ги прекратявали. Мотивирали са се, че естеството и характерът на производството по несъстоятелност изключват провеждането на други паралелни дела срещу същия правен субект. Развивали са доводи за липса на основание за спиране на образуваното последващо дело, поради липса на преюдициалност с вече образуваното, както и, че законът не предвижда основание за спиране с цел изчакване настъпването на факти, обуславящи допустимостта на спряното производство. Същевременно са посочвали, че възможността за присъединяване по реда на чл. 629, ал. 4 ТЗ,

когато срокът за това не е изтекъл, лишава кредитора от правен интерес да предявява нова молба със същото искане. Евентуалният отказ за присъединяване на кредитора в по-рано образуваното също не засяга интереса му, доколкото съгласно нормата на чл. 630, ал. 3 ТЗ последиците от уважаване на молбата по чл. 625 ТЗ ползват и него. Едва при отхвърляне на молбата кредиторът би имал правото да инициира ново производство по чл. 625 ТЗ срещу длъжника.

При упражнен инстанционен контрол по отношение на прекратителни определения, въззивният съд /САС/ при отмяната им е приемал в някои свои актове, че съществуването на възможност за кредитора за присъединяване в по-рано образувано производство от друг кредитор в същия съд срещу същия длъжник по реда на чл. 629, ал. 4 ТЗ не изключва правния му интерес да предяви молба по чл. 625 ТЗ. Предвидените кратки срокове за разглеждане на молба на кредитор в заседание при закрити врати, без обявяване на молбата в ТР и липса на уведомяване за насроченото първо заседание, внасят неяснота за останалите кредитори на длъжника за това къде, как и в какви срокове могат да упражнят правото си по чл. 629, ал. 4 ТЗ, а това е в противоречие с целите на производството, задължението на съда за защита и съдействие и диспозитивното начало в гражданския процес. Съображенията са допълвани с доводи, че всеки кредитор на длъжника е в правото си да преценява по кой ред ще упражни правата си – по реда на чл. 625 ТЗ или по реда на чл. 629, ал. 4 ТЗ, а в право на съда е да прецени наличието на предпоставките по чл. 213 ГПК, по чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК, вр. чл. 621 ТЗ, или възможността всяко едно от делата да се развива самостоятелно.

По друга част от делата по-късно образуваните производства не са прекратявани, а са спирани. В някои определения съдиите изрично са сочили като основание за спиране разпоредбата на чл. 229, ал. 1, т. 4 ТЗ, а в други са постановявали спиране, без да сочат нормата, като са се позовавали на идентичност на предмета - материалноправните предпоставки за откриване на производството, както и, че решението по чл. 630 ТЗ подлежи на незабавно изпълнение съгласно чл. 634 ТЗ. Последващите процесуални действия след спирането са обвързвали със съдбата на по-рано образуваните дела - прекратяване при влизане в сила на решението за откриване на производството или възобновяване при влязло в сила решение за отхвърляне на молбата. В други случаи по дела на СГС състави са отказвали да уважат изрични искания на страните за спиране на основание на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК.

Този въпрос е решаван противоречиво и от Софийския апелативен съд при обжалване на определения за спиране на съда по несъстоятелността. С определение по в.ч.т.д.н. № 1406/2016 г. САС е оставил без уважение частна жалба срещу определение на СГС за спиране на производство на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 ТЗ до постановяване на влезли в сила актове по конкретно посочени дела. Въззивният съд е приел, че спирането на производството по

по-късно образуваното дело до влизането в сила на решение по чл. 630 ТЗ, постановено по предходното, е съвместимо с производството по несъстоятелност, поради което основанията за спиране по чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК намира приложение. Развити са подробни съображения, че при наличието на няколко висящи дела няма предвидимост преди всичко относно срока, в който всяко едно от тях ще приключи с постановяване на решение по чл. 630 ТЗ. Възможно е по някои от молбите да бъде постановено отхвърлително решение по чл. 631 ТЗ. Възможно е с оглед конкретните факти и обстоятелства едно по-късно образувано производство да приключи с постановяване на обявително решение преди по-рано образувано дело. Изследвани са и последиците от незабавното действие на решението на съда по несъстоятелността, както и възможността по някои от висящите производства да се стигне до постановяване на решение по чл. 711 ТЗ, преди по другите да е постановено обявително решение. Съдът е обобщил, че при липсата на адекватна законодателна уредба на проблема, няма правна логика в това да бъде създаден и поддържан процесуален хаос, несъвместим с гарантирането на правната сигурност на участниците в производството.

Обратно, с определения по в.ч.т.д.н. № 476/2016 г. и в.ч.т.д.н. № 989/2016 г. САС е отменял определения за спиране на производства на СГС на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК. Контролиращият съд е приел, че не е налице преюдициална връзка между делата. Позовавал се е на частична разлика в предмета на двете производства - в частите им относно легитимацията на кредиторите. Относно въпросите за имущественото състояние на длъжника е приемал съвпадение в предмета на отделните производства, а не взаимна обусловеност. Отделно от това, съставите на въззивната инстанция подробно са се обосновавали с мотиви, според които спирането по чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК принципно е предпоставено от необходимостта да бъде зачетена силата на пресъдено нещо на решението по обуславящия спор, а не толкова с цел да бъдат избегнати противоречиви съдебни решения срещу един и същ ответник. Наличието на основанията по чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК още не се определя от поредността на образуване на делата, а от отношението на преюдициалност помежду им, изразяващо се в обусловеността на едното от изхода на другото, с оглед задължението да бъде зачетено установителното действие на решението по обуславящото дело. Като способ за универсално принудително изпълнение производството по несъстоятелност цели удовлетворяване на всички кредитори на несъстоятелния длъжник и решението за неговото откриване има действие по отношение на всички. Установителното действие на решението за откриване на производството се разпростира върху обективното имуществено състояние на длъжника, свързано с основанията за откриване на производството – неплатежоспособност/свръхзадълженост и началната им дата, като предписан от закона задължителен реквизит на решението, но в предметния му обхват не се включва установяване със сила на пресъдено нещо на вземането на

кредитора към длъжника, чието наличие е само една от кумулативно изискуемите предпоставки за уважаване на молбата. В производството, по всяка от молбите с правно основание чл. 625 ТЗ, всеки молител трябва да установи активната си материалноправна легитимация, произтичаща от качеството му на кредитор на длъжника по парично вземане, породено или отнасящо се до търговска сделка, включително нейната действителност, изпълнение, неизпълнение, прекратяване, унищожаване и разваляне, или последиците от прекратяването ѝ. Според съда, само по себе си това създава възможност за постановяване на различни решения по молбите на различните кредитори, независимо дали те се разглеждат в едно производство при условията на последващо присъединяване, съобразно чл. 629, ал. 4 ТЗ, или са съединени за съвместно разглеждане и общо произнасяне по инициатива на съда, по реда на чл. 213 ГПК.

Върховният касационен съд, Търговска колегия, Първо отделение по ч. т. д. № 2620/2016 г. е допуснал касационно обжалване по жалба срещу определение на Апелативен съд – Бургас, с което е потвърдено определение на съда по несъстоятелността за спиране на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК, вр. чл. 621 ТЗ. Приел е, че правният въпрос налице ли е основание за спиране на производство по молба на кредитор по чл. 625 ТЗ до приключване с влязъл в сила акт на производството по предходна молба по чл. 625 ТЗ на друг кредитор срещу същия длъжник, при невъзможност за присъединяване към нея по чл. 629, ал. 4 ТЗ поради изтичане на преклузивния срок за това, се обхваща от предмета на делото, обусловил е изхода на спора, като по отношение на него е налице и релевираното основание по чл. 280, ал. 1, т. 2 ГПК /редакция преди изм. на ГПК – ДВ бр. 86/2017 г./. С окончателния си акт ВКС е оставил в сила обжалваното определение, давайки следния отговор на поставения правен въпрос: Предвид специалното правило на чл. 629, ал. 4 ТЗ, налице е основание за спиране на производството по молба на кредитор по чл. 625 ТЗ до приключване с влязъл в сила акт на производството по предходна молба по чл. 625 ТЗ на друг кредитор срещу същия длъжник, при невъзможност за присъединяване по чл. 629, ал. 4 ТЗ, с оглед изтичане на преклузивния срок за това.

В отклика от хипотезите по делата на СГС, по които съставите са постановявали прекратяване или спиране, е, че Бургаският апелативен съд се е произнесъл по определение за спиране, постановено след като по предходното производство срокът за присъединяване по чл. 629, ал. 4 ТЗ е изтекъл. Съдът по несъстоятелността и контролиращата инстанция са формирали преценките си и са мотивирали основание за спиране, без да могат да съобразят евентуално наличие на условия за прекратяване и присъединяването му към първото производство.

Проблемът с генериране на огромен брой дела е резултат от едновременното проявление на няколко обстоятелства, част от които са липсата на изрично предвидено основание за спиране на по-късно образувани

дела, връзката между делата и е етапът, на който се намира по-рано образуваното. Всяка молба за откриване на производство по несъстоятелност има за предмет да установи едни и същи материални предпоставки. Често един длъжник има множество кредитори, всеки от които е легитимиран на самостоятелно основание да иницира откриване на производство. Липсата на идентичност между отделните дела, предвид различните молители по всяко от тях и различното основание, релевирани в молбите, препятства възможността да се приложи разпоредбата на чл. 126 ГПК и да се прекрати по-късно образуваното, макар някои съдии да са се позовавали именно на тази норма, за да прекратяват дела. В основата на решаване на създадената ситуация е изясняването на значението на въпроса в каква зависимост се намират множеството отделни производства, образувани по молби на кредитори срещу един и същ длъжник, в това число времето и обема на упражняване на правата от кредиторите при подаване на самостоятелна молба по чл. 625 ТЗ и молба по чл. 629, ал. 4 ТЗ, с цел уеднаквяване на практиката при спиране, прекратяване, съединяване към по-рано образувани производства, откази за присъединяване на кредитори по чл. 629, ал. 4 ТЗ и в тази връзка – образуване на дела по чл. 625 ТЗ по отхвърлени молби по чл. 629, ал. 4 ТЗ, поради изтичане на срока за присъединяване.

В производствата с установена от назначените експертизи липса на имущество на длъжника, с което да се обезпечи развитието на производството, съставите са процедирали различно. Указанията по чл. 629б ТЗ за предплащане на разноски от кредиторите са давани или в последното открито заседание, или след постановяване на решението за откриване на производството. Това е дало основание проверяващите екипи в актовете за резултати от проверка да отправят предложения общите събрания на съдиите да обсъждат не е ли по-удачно указанията да се дават преди произнасяне с решение по същество, тъй като наличието/липсата на средства е известно на съда в заседанието, в което дава ход по същество и това обстоятелство определя основанието, на което ще постанови крайния си акт по молбата – по чл. 632 или чл. 630 ТЗ.

В отделни случаи е констатирано, че производства, започнали по молби срещу длъжници в производство по ликвидация, са открити при условията на чл. 630, ал. 1 ТЗ. Съгласно разпоредбата на чл. 272а, ал. 1, изр. последно ТЗ в случаите, в които се открива производство по несъстоятелност на длъжник в ликвидация, с решението за откриване съдът обявява длъжника в несъстоятелност по чл. 630, ал. 2 ТЗ, съответно чл. 632, ал. 1 ТЗ. Откриването на производство по несъстоятелност по отношение на длъжник в ликвидация изключва възможността за провеждане на оздравително производство, до стартирането на каквато се е стигнало по едно от делата.

В Софийския градски съд в частност е констатиран проблем по дела, по които производствата са открити и едновременно с това спрени на

основание чл. 632, ал. 1 ТЗ. Решението в този случай подлежи на обжалване в 7-дневен срок от вписването му в ТР съгласно чл. 633, ал. 2 и за него се изпращат съобщения на заинтересованите страни по реда на ГПК - чл. 634в, ал. 2 ТЗ. Титулярят на състав от съда е приел, че решението влиза в сила след връчването му на страните по реда на ГПК. В тази връзка, след изтичане на срока по чл. 632, ал. 2 ТЗ, считано от вписване на решението в ТР, и непоискано в този срок възобновяване на спряното производство, съдът е отлагал произнасянето на решението по чл. 632, ал. 4 ТЗ за след още една година, като е разпоредил едва тогава изпращане на съобщения, с оглед чл. 634в, ал. 2 ТЗ. Макар и като практика на един състав, това е дало опора за препоръка общото събрание да разгледа значението и съотношението между срока по чл. 632, ал. 2 ТЗ, вр. с ал. 4 на същата разпоредба, от една страна, и съобщаването на посочените в закона съдебни актове, от друга.

Констатирано е, че решенията по делата за обявяване на длъжниците в несъстоятелност, в различните хипотези на чл. 630, ал. 2 ТЗ, чл. 632, ал. 1 ТЗ и чл. 632, ал. 5 ТЗ, често са с различно съдържание. В някои случаи съдиите са ограничавали съдържанието на диспозитивите единствено до посочените в цитираните разпоредби последици, а в други са изброявали всички задължителни реквизити съгласно в чл. 711 ТЗ. По делата от първата група се е налагало впоследствие да се постановяват допълващи решения, които дублират съдържанието на първите в частта, в която длъжникът вече е обявен в несъстоятелност и е прекратена дейността му. Допълващи решения са постановявани и по реда на чл. 250 ГПК, след като съдът е сезиран с изрична молба от страните в този смисъл. Това налага необходимостта от изясняване в практиката на съдилищата на обстоятелството в кои случаи реквизитите по чл. 711 ТЗ са задължителна част от диспозитива на решението за обявяване в несъстоятелност.

Разпоредбата на чл. 710 ТЗ урежда случаите, в които съдът обявява длъжника в несъстоятелност, с което се поставя началото на фазата по осребряване и разпределение на осребреното имущество. Длъжникът се обявява в несъстоятелност в посочените хипотези на чл. 630, ал. 2 и чл. 632, ал. 1 ТЗ, както и когато в определения в чл. 698, ал. 1 ТЗ срок не е предложен план за оздравяване, предложеният план не е приет от кредиторите или не е утвърден от съда, или когато приетият и утвърден план не се изпълнява. Такъв диспозитив ще съдържа и решението, когато в хода на открито производство по несъстоятелност на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ, съдът постанови спиране на основание чл. 632, ал. 5 ТЗ. Освен случаите, когато съдът обявява длъжника в несъстоятелност, законът в чл. 711 ТЗ сочи и задължителното съдържание и последици. С решението за обявяване на длъжника в несъстоятелност съдът постановява прекратяване дейността на предприятието, общ запор и възбрана върху имуществото му, прекратява правомощията на органите на длъжника – юридическо лице, лишава го от

правото да управлява и да се разпорежда с имуществото, включено в масата на несъстоятелността, и започване на осребряване и разпределение на осребреното имущество.

Основания за съмнения относно съдържанието на решението в някаква степен могат да създадат практическите последици за имуществото на длъжника в хипотезата на постановено решение по чл. 632, ал. 1 ТЗ, когато органите му са десезирани. Решение, с което едновременно се открива производство, длъжникът се обявява в несъстоятелност, прекратява се дейността му и се спира производството за срок от 1 година би поставило под заплаха наличните активи на длъжника. Това е така, защото, независимо от наложените с решението обезпечителни мерки, дружеството е с прекратена дейност, лишено е от функционираща органична структура, същевременно липсват конституирани органи в спряното производство /синдик и събрание на кредиторите/. Независимо че наличното имущество не е достатъчно за обезпечаване развитието на производството, липсва орган, който да полага грижа за активите на длъжника, да ги управлява и опазва в интерес на кредиторите до евентуалното негово възобновяване.

Във фазата на открито производство по несъстоятелност на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ съдиите в Софийския градски съд са процедирали по различен начин при разглеждане на постъпили молби с искане длъжникът да бъде обявен в несъстоятелност – или са насрочвали открито съдебно заседание с призоваване на страните, преди да постановят решение в този смисъл, или са разглеждали молбите в закрито заседание.

В СГС е констатиран практически проблем при предявяване на вземанията, довел до допълнително натоварване на съда с неприсъщи разноски и увеличаване обема на задълженията на служителите в търговското отделение. Съгласно разпоредбата на чл. 685 ТЗ кредиторите предявяват писмено своите вземания пред съда по несъстоятелността и представят писмени доказателства. Нормата не предвижда задължение за кредиторите да представят преписи на молбите и приложенията за синдиците при изготвяне на списъците с предявени вземания. Изготвянето на копия на молбите с приложенията е в тежест на съда, независимо че законът не му вменява такова задължение. Често в производствата пред СГС кредиторите с предявени вземания са многобройни, а материалите, които се налага да бъдат копирани - в голям обем. Това е ставало причина служителите от търговското отделение да извършват тази дейност след работното им време, за да бъде обезпечено нормалното функциониране на службата в останалата част от деня. Проблемът е констатиран в Софийския градски съд, но потенциално би предизвикал подобни затруднения във всеки съд с натовареност по-голяма от средната.

Нееднаква е практиката и в процедурата по предявяване и одобряване на предявените вземания по чл. 692 ТЗ.

В отделни съдилища е установена практика /впоследствие изоставена/ да се образуват отделни производства по постъпилите възражения срещу изготвените от синдиките списъци, които се разглеждат от същия докладчик но под различен номер.

При постъпили възражения срещу изготвените списъци, част от съставите в съдилищата с общ акт едновременно насрочват откритото съдебно заседание за разглеждане на възраженията и изпращат преписи на синдика за становище в определен срок, най-късно до датата на заседанието. Останалите съдии първо дават указания за изпращане на препис от възраженията на синдика и му определят срок за представяне на становище. След постъпване на становището, с друг съдебен акт са насрочвали открито заседание. Безспорно се установява, че производствата по разглеждане на възраженията са протичали в по-кратки срокове в първия случай. Често при разглеждане на възраженията се е налагало да се насрочват следващи заседания. Основната причина за отлагането на производствата е събирането на доказателства, включително посредством назначаване на съдебно-счетоводни експертизи.

С постановяването на тълкувателно решение от 03.12.2018 г. по тълк. д. № 1/2017 г., ВКС, ОСТК прие, че в производството по чл. 692, ал. 3 ТЗ са допустими всички доказателства, а не само писмените. В тълкувателното решение са изложени доводи, че производството по разглеждане на възраженията е спорно, развива се с участието на кредитора с прието/неприето вземане, оспорващия кредитор, длъжника и синдика и цели да разреши на този етап, макар и по неокончателен начин, правния спор относно съществуването на предявените вземания. Произнасянето на съда само въз основа на писмени доказателства се извършва винаги в закрито заседание, а открити заседания се провеждат с цел събиране на доказателства, част от които не могат да бъдат събрани в закрито. При липсата на изрично ограничение и обстоятелството, че законодателят е предвидил провеждането на открито заседание, е било достатъчно Върховният съд да приеме, че в това производство са допустими всички доказателства. Според ВКС, необходимостта производството по разглеждане на възраженията да се развие бързо не опровергава тези изводи, доколкото, ако в тази фаза на производството се събират и всички други доказателства /допустими в общия исков процес/, но при съкратени срокове и ускорена процедура, в много случаи ще бъдат избегнати исковете по чл. 694 ТЗ за установяване съществуването на оспорените вземания. Приемането на обратното би означавало преценката на съда да е само формална, а определена категория вземания, за доказването на които е необходима експертиза, да не могат да бъдат установявани и това да доведе до неравнопоставеност на кредиторите.

Мотивите в тълкувателното решение не оспорват вътрешнопроцесуалния характер на производството по чл. 690 и сл. ТЗ. Събирането на всички доказателства в тази процедура и постановяването на определение, което не формира сила на пресъдено нещо не решава обаче окончателно въпросите относно съществуването на оспорените вземания. Не се препятства и възможността недоволните кредитори да упражнят правото си на иск по чл. 694 ТЗ. Реализирането на спорен исков процес е съзнателно предвидена от законодателя възможност тези въпроси да намерят окончателно решение в производство, което се развива успоредно и не обременява производството по несъстоятелност. Гаранция, че оспорените вземания ще бъдат удовлетворени след приключване на исковото производство е заделянето на суми за тях при извършване на разпределение след осребряване съгласно чл. 726, ал. 1 ТЗ. С постановеното тълкувателно решение се дава възможност за събиране на всички доказателства по отношение на една и съща претенция, наред с исковия процес по чл. 694 ТЗ. Практическите измерения на такова разрешение могат да се изразят в сериозни затруднения в движението на производствата по несъстоятелност, които протичат с участието на множество кредитори и в условията на многобройни възражения.

Често по делата се установява, че при неподаване на възражения в 7-дневния срок по чл. 690, ал. 1 ТЗ, синдиците са се принуждавали да депозират напомнящи на съда молби за наличие на условията за постановяване на определения за одобряване на обявените в търговския регистър списъци с предявени вземания.

Определението за одобряване на списъците на приетите вземания не винаги съдържа диспозитив за свикване събрание на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ за определяне на реда и начина на осребряване на имуществото на длъжника, метода и условията на оценка на имуществото, избор на оценители и определяне на възнаграждението им. Събранието е свиквано или с отделно определение от това за одобряване на списъците, или с решението за обявяване на длъжника в несъстоятелност, често отново след изрични молби от синдиците. В практиката си съдилищата по различно време са приемали и, че са налице основания за свикването му. В едни случаи събранието е свиквано с определенията за одобряване на вземанията, предявени в срока по чл. 685, ал. 1 ТЗ, а в други – с определенията за одобряване на вземанията, предявени в срока по чл. 688, ал. 1 ТЗ. Често тези процесуални действия съвпадат по време с постановяването на решение по чл. 710, вр. чл. 711 ТЗ за обявяване на длъжника в несъстоятелност, което сочи, че тези съдебни състави донякъде са приемали, че обявяването на длъжника в несъстоятелност е релевантният момент и за провеждане на събрание с този дневен ред.

Съгласно чл. 674, ал. 2 ТЗ съдът по несъстоятелността е длъжен да свика незабавно събрание на кредиторите след одобряване на списъка на приетите вземания по чл. 692, ал. 4, а когато няма постъпили възражения – по чл. 692, ал. 1. От разпоредбата става ясно, че съдът е длъжен да свика събранието незабавно с определението, с което приключва производството по одобряване на списъците с приети вземания, изготвени на основание чл. 686 ТЗ. Провеждането му не зависи от одобряване на списъците с вземания, предявени в срока по чл. 688, ал. 1 ТЗ, още по-малко от изтичане на срока по чл. 698, ал. 1 ТЗ и постановяване на решение по чл. 710 ТЗ. Конституирането на събрание на кредиторите като орган в производството по несъстоятелност е възможно за първи път с одобряване на списъци с приети вземания – тогава, когато в производството има кредитори с вземания по смисъла на чл. 693 ТЗ. В тази връзка логично най-ранният момент, в който съдът може и е длъжен да свика събрание по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ е този, когато за първи път одобрява списъци с приети вземания.

Срещу констатация, че по дело на СГС определението за одобряване на изготвените списъци не съдържа диспозитив за свикване на събрание на кредиторите с дневния ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ, докладчикът е възразил пред главния инспектор в срока по чл. 58, ал. 3, изр. 2-ро ЗСВ. Изложил е съображения, че свикване на събрание на кредиторите с такъв дневен ред е безпредметно, когато не е открито имущество или когато длъжникът притежава само парични средства, подлежащи единствено на разпределение между кредиторите.

С решение по възражението главният инспектор е посочил, че нормата на чл. 674, ал. 2 ТЗ създава задължение за съда по несъстоятелността да свика незабавно събрание на кредиторите след одобряване на списъка на приетите вземания от съда по чл. 692, ал. 4, а когато няма постъпили възражения – по чл. 692, ал. 1, с посочения вече дневен ред. Законодателят не е обвързвал свикването на събранието с условие за наличие на имущество и съобразно неговия характер. Още по-малко е предоставил правомощие на съда да преценява дали е целесъобразно и кога да свика такава, а изрично е указал момента. Преценката дали са налице предпоставките за вземане на решение по въпросите, включени в този дневен ред, какъв е характерът на имуществото и подлежи ли то на оценка, принадлежи на събранието на кредиторите като орган на производството по несъстоятелност и тази преценка не може да бъде замествана от волята и по съображения на съда. В подкрепа на това е и разпоредбата на чл. 677, ал. 4 ТЗ, съгласно която, когато събранието на кредиторите не може да вземе решение по въпросите, включени в този дневен ред, решението се взема от синдика. Следователно ролята на съда в тези случаи се свежда единствено до изпълнение на административните му задължения да свика събранието, но не и да вземе решение вместо него.

Срокът по чл. 698, ал. 1 ТЗ за депозиране на оздравителен план в производството по несъстоятелност очертава времевата рамка, в която може да бъде започната процедура по оздравяване, в случай, че длъжникът не е обявен в несъстоятелност още с решението за откриването му. Изтичането на срока има обуславящо значение за по-нататъшното развитие на производството.

Съгласно чл. 698, ал. 1 ТЗ план може да се предложи най-късно до един месец след обявяване в търговския регистър на определението на съда за одобряване на списъка на приетите вземания по чл. 692 ТЗ. Буквалното тълкуване на разпоредбата на чл. 692 ТЗ води до извод, че законът определя началото на срока за депозиране на оздравителен план в зависимост от момента на одобряване на вземанията, възникнали до датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност и предявени в едномесечния срок по чл. 685, ал. 1 ТЗ, но не визира вземания, възникнали до датата на решението и предявени в допълнителния двумесечен срок по чл. 688, ал. 1 ТЗ. Хипотетично е възможно в срока по чл. 685, ал. 1 ТЗ да не бъдат предявени вземания или предявените вземания да не бъдат приети. В този случай ще липсва определение за одобряване на приетите вземания, каквото изискване предвижда чл. 698, ал. 1 ТЗ, за да започне да тече срокът. В същото време разпоредбата на чл. 706, ал. 1 ТЗ предвижда, че оздравителният план е задължителен за длъжника и кредиторите, чиито вземания са възникнали преди датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност и са одобрени с определение на съда – както тези, предявени в едномесечния срок по чл. 685, ал. 1 ТЗ, така и предявените в допълнителния двумесечен срок по чл. 686, ал. 1 ТЗ. Липсата на синхрон между отделните норми продължително време е причина за противоречиво решаване в практиката на съдилищата на въпроса относно началния момент на срока. В едни случаи съдиите са приемали, че тече от определението за одобряване на вземанията, предявени в срока по чл. 685, ал. 1 ТЗ, а в други – от определението за одобряване на допълнително предявените вземания в срока по чл. 686, ал. 1 ТЗ. Като последица от това в различен момент са приемали, че са налице условия за обявяване на длъжника в несъстоятелност и започване на фазата по осребряване на имуществото му. Не винаги в работата на отделни съдии може да бъде направен извод относно това кога считат, че е началният му момент, предвид факта, че често решения по чл. 710 ТЗ са постановявани дълго време след одобряване на вземанията, възникнали до решението за откриване на производството, и след постъпили напомнящи молби от синдиците.

С постановеното Тълкувателно решение № 1/03.12.2018 г. по тълк. д. № 1/2017 г. на ОСТК на ВКС се прие, че срокът по чл. 698, ал. 1 ТЗ тече от момента на обявяване в търговския регистър на определението за одобряване на списъка на приетите вземания, предявени в допълнителния срок по чл. 688, ал. 1 ТЗ. Даденият отговор е израз на съображенията на Върховния съд

за задължителния характер на плана спрямо всички вземания, възникнали до решението за откриване на производството по несъстоятелност, а с одобряване на вземанията, предявени в допълнителния срок по чл. 688, ал. 1 ТЗ се е възприело, че оздравителният план ще предвижда удовлетворяване и на тези вземания. В тълкувателното решение не е взет предвид фактът, че процедурата по одобряване на списъците с приети вземания, предявени в срока по чл. 685, ал. 1 ТЗ може да приключи хронологично след одобряване на вземанията, предявени в допълнителния срок по чл. 688, ал. 1 ТЗ. Съобразно мотивите на дадения отговор и предвид задължителния характер на плана по отношение на всички вземания може би е било по-удачно да се приеме, че срокът за депозиране на плана за оздравяване започва да тече от момента на по-късно приключилата от двете процедури по одобряване на вземанията, възникнали до решението за откриване на производството.

Фазата на разпределение на осребреното имущество между кредиторите с приети вземания представлява заключителен етап в развитието на производството по несъстоятелност, когато не е реализирано оздравяване. Централен проблем в тази фаза често е липсата на интерес към активите, а невявяването на купувачи е налагало повторение на продажбите, съответно пряко договаряне по реда на чл. 718 ТЗ. Това превръща производствата в безкрайни процедури по осребряване на имуществото на длъжника, продължаващи в някои случаи с години.

Анализът на установените факти по отделните производства в обобщение показва, че даването на препоръки за точното спазване на предвидените от закона кратки процесуални срокове, не винаги е оправдано. Причини от обективен и субективен характер са създавали условия за фактически и правни усложнения, водещи до забавяне разглеждането и приключването на делата както във фазата на разглеждане на молбите по чл. 625 ТЗ, така и във фазата на същинското производство на принудително изпълнение. Преодоляването на субективните причини, установени по отделни дела като причина за забавяне, също не би допринесло за съществено за ускоряване на процеса. Една от възможностите е създаване на достатъчен брой съдебни състави, подготвени да разглеждат делата от такъв характер, наред с другите граждански и търговски производства. Необходимо е и преосмисляне на законодателната уредба, свързана с предвидените срокове, която обективно да отчита нужното време за извършване на отделните процесуални действия.

С най-значим дял върху продължителността на производствата са фазите по предявяване, оспорване и одобряване на предявените вземания и по осребряване на имуществото и разпределение на получените суми. Съществен фактор за общата продължителността са формалният и многофазен характер на процедурата, обстоятелството, че производството

инкорпорира в себе си и други, различни по характер производства /искови, охранителни, изпълнителни/, имащи обслужващи функции по отношение на основното производство. От значение е била и различната процесуална практика, наложена от съдебните състави и различните съдилища при администриране на производствата и при съобразяване на правнорелевантни обстоятелства.

Голяма част от самостоятелните процедури, обслужващи производството, протичат с участието на кредиторите на длъжника, често многобройни. Създадената противоречива практика, от своя страна, е наложена в резултат на различното разбиране на съдиите на целите на производството и неговата философия, на връзката между целта му и приложението на общите процесуални правила спрямо института на несъстоятелността, на обема и времето за упражняване на правомощията на органите на производството и на правата на участниците. Фактите сочат, че в общия случай, извън делата в Софийския градски съд, процесуалното поведение на съдиите не е било от такова съществено значение за общата продължителност, доколкото и липсват констатации за системни и съществени нарушения на сроковете за извършване на различните процесуални действия от страна на съда. С най-голяма тежест за продължителността са посочените обективни обстоятелства. На съдиите се е налагало да администрират дела в нетипична процесуална среда, разглеждайки многобройни процесуални искания, постъпващи ежедневно, и да извършват сложни преценки при вземането на решения в широк смисъл, съобразявайки хипотезата, в която е открито производството и фазата на която се намира, в търсене на сложен баланс между интересите на кредиторите, от една страна, и длъжника, от друга. В потвърждение на това са констатациите, че синдиките често е трябвало да съдействат с напомнящи молби за наличие на условия за извършване на процесуални действия, за които са били налице условията.

Постановеното тълкувателно решение от 03.12.2018 г. по тълк. д. № 1/2017 г. на ВКС не дава отговор на всички установени при проверката проблеми. Извън обхвата са и на новообразуваното тълк. д. № 2/2018 г. на ВКС. Това налага търсенето на решения за уеднаквяване на практиката, даване на отговори и законодателни промени по някои въпроси, свързани с несъстоятелността, като например:

1. Обсъждане на необходимостта от преразглеждане и изменение на разпоредбата на чл. 629 ТЗ относно сроковете за образуване и разглеждане на производствата по несъстоятелност;

2. Подлежат ли на институционален контрол определенията, с които са оставяни без уважение молби на кредитори за присъединяване по чл. 629, ал. 4 ТЗ;

3. Съществуват ли процесуални пречки за паралелно развитие на повече от едно производство по несъстоятелност срещу един и същ длъжник и какъв следва да е редът за разглеждането им;

4. Обсъждане необходимостта от регламентация на специални основания за спиране и прекратяване на производствата по несъстоятелност при наличие на множество образувани дела срещу един и същ длъжник;

5. Изменение в разпоредбата на чл. 685 ТЗ с предвиждане на задължение за кредиторите за представяне на препис от молбата за предявените вземания с приложенията за синдика;

6. Обсъждане в съдилищата и изясняване на ролята на съда като орган във фазата на открито производство по несъстоятелност, предвид констатираните случаи на заместване на волята на събранието на кредиторите с актове на съда;

7. Обсъждане в съдилищата на констатираната практика да се свиква събрание на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ в различен момент и с различен съдебен акт;

8. Уеднаквяване на момента, в който се постановява решение по чл. 710, вр. с чл. 711 ТЗ;

9. Следва ли при постановяване на решение по чл. 630, ал. 2, чл. 632, ал. 1 и чл. 632, ал. 5 ТЗ /последното постановено в хипотезата на открито производство на основание чл. 630, ал. 1 ТЗ и преди решение по чл. 710, вр. чл. 711 ТЗ/, диспозитивът да съдържа всички реквизити, посочени в разпоредбата на чл. 711 ТЗ, предвид установената практика да се постановяват решения с различно съдържание, а впоследствие - повтарящи се или допълващи решения.

ИНСПЕКТОР: Юрий Кръстев

(ръководител на звено „Аналитично” на ИВСС)

